

Előre ifjúság ★

Küldöttválasztó DISZ taggyűlés
az Ecsetgyárban

DISZ-szervezeteink ezekben a hetekben tartják meg a küldöttválasztó taggyűléseket. A megválasztott küldöttek a városi küldötttervezeteken képviselik majd szervezetük tagjait: a küldötttervezet új választóját majd a DISZ városi választmányát.

Az Ecsetgyár DISZ-szervezete a napokban tartotta meg küldöttválasztó taggyűlését. A taggyűlés időpontjáról jóelőre értesítették a fiatalokat, s köztük velük hogy milyen kérdésekről lesz szó. A fiatalok közel 90 százaléka megjelent a taggyűlésen. Ez a megnövekedett érdeklődést mutatja. A DISZ-szervezet beszámolóját Barcza Margit elvtársnő, DISZ-titkár tartotta. Bevezetőül a DISZ megalakulása óta eltelt évek munkájának áttekintése után a magyar ifjúság legjobbjainak példájáról beszélt.

— Ifjúságunk legjobbjai részt vesznek Szálinváros, Komló, Kazincbarcika építésében, résztvettek az árvízvesztély elhárításában, illetve az árvízkarok helyreállításában. A munka ifjú serege női fel a DISZ-ben az elmúlt évek alatt.

Azonban még korántsem értük el azt, amire egy felszabadult ország fiatalágának megvan minden lehetősége.

A helyi szervezői munkájáról elmondotta, hogy igyekezett mindig a párt útmutatása szerint végzni feladatát és végrehajtotta a kapott megbízásokat. A különböző termelési versenyszakaszokban mindig tartottak külön ifjúsági műsorokat, amelyek többször jó eredménnyel végződtek. Az ifjúmunkásainak ötven százaléka sztahanovista. Ebben része van a végzett politikai munkának. Elmondotta ezután, hogy az idősebb dolgozók szeretettel beszélnek a fiatalok lelkesedéséről és igyekeztek a sokak magatartásáról és az idősebbek iránt való viszonyáról rossz véleményekkel. Ebben én is hibás vagyok — mondotta Barcza elvtársnő — mert magam sem mutattam mindig jó példát s így hiába próbáltam ezirányú nevelőmunkát végezni a fiatalok között. De megfogadva az idősebbek bírálatát a legutóbbi időben igyekeztem változtatni magatartásom s a fiatalok viselkedésében is javulás van.

A további javulás érdekében fokozni kell a politikai és kulturális nevelőmunkát ifjúmunkásainak körében.

Ezután a beszámoló az ifjúság szórakozásáról, a sport- és kulturmunka jobb feltételeinek megteremtéséről, majd a DISZ városi választmányának újválasztásáról és jelentőségéről beszélt. Azt várjuk — mondotta —, hogy az újválasztott választmány és a DISZ városi bizottsága megjavítsa irányító munkáját a jelenlegi követelményeknek megfelelően. A DISZ oktatás, a nevelőmunka kérdéseinek értékelése és feladatainak megszabása után arra kérte fel az ifjúmunkás szövegségének tagjait, hogy hazánk felszabadulásának tí-

zedik évfordulója alkalmából nemrég kezdődött felszabadulási versenyben az eddigiekhez hasonlóan vegyenek részt és szerezzenek újabb dicsőséget az üzemnek és saját maguknak.

A beszámolóban tárgyalt kérdésekhez többen hozzászóltak és javaslatokat tettek a DISZ üzemben belüli munkájának további javításához és az ifjúság nevelésének kérdéséhez. Horváth elvtárs, a párt-szervezet agit. prop. felelőse, Doktor elvtárs, az üzemi bizottság elnöke bíráltak egyes fiatalokat, hogy nem veszik komolyan az idősebb munkások tanácsait. Vannak, akik csak mosolyognak, ha szólnak nekik. Nem értik meg, hogy az idősebb dolgozók jó akarnak nekik és az ő hasznukat szolgálják azok figyelmeztetései. Ha ezt most nem veszik észre, majd később rájönnek ennek kárára. Horváth elvtárs elmondotta még, hogy

a párt és az idősebb dolgozók azt akarják, hogy a diszesek jó fiúk legyenek a hazának és tiszta, becsületes életet éljenek.

A DISZ városi bizottsága részéről Faragó elvtárs szót hozza a beszámolóhoz és a taggyűlés lefolyásához. A DISZ-bizottság nevében elismerését fejezte ki a termelés fiatal hőseinek. Hiányolta, hogy a beszámoló nem foglalkozott a fiatalok személyes problémáinak intézésének kérdésével és a szervezeten kívüli bevonásával.

Felszólalása befejezésekor néhány módszertani tanácsot adott a fiatalok neveléséhez és bírálta a taggyűlés vezetőségének hiányosságait. Végül arra hívta fel a fiatalokat, hogy a közös cél a boldogabb napok megteremtéséért megértéssel és közös erővel dolgozzanak a vezetők s a DISZ-szervezet tagjai.

A taggyűlést egészében értékelve: a lényegében nem rossz beszámoló és még néhány pozitívum elemére komoly hibák is előfordultak. Komolyabb hiba volt, hogy a beszámolóban általában az ifjúság jelenlegi problémáitól mindössze két fiatal szót hozta. De lényeges kérdést azok sem érintettek. Pedig helyes lett volna többeknek felállni és elmondani véleményüket a DISZ-vezetés, a felsőbb DISZ-szervek munkájáról, az ifjúság üzemben belüli és üzemben kívüli életéről. Elmondani, mit kérnek, mit várnak a vezetőtől, miben látják az okát annak, hogy a fiatalok érdektelenséget tanúsítanak egyes dolgok iránt. Egy-egy ilyen jellegű hozzászólás sok segítséget jelentett volna a vezetők munkájának megjavítására.

Hiba volt a taggyűlésen a napirendi pontok megvitatásának összekeverése.

A beszámolóhoz, a küldött megválasztásához, a vezetőség kiegészítésére javasolt új tagok személyének megvitatásához egyszerre szóltak hozzá. Nyilvánvalóan az lett volna a helyes, ha a napirendi pontokat egymást követően külön-külön vitatják meg.

G. J.

Pazarlás, felelőtlenség a múzeumi építkezésnél

Jól ismerik a szegediek és közülük sokan megfordultak abban az épületben, amely a Tisza partján áll, homlokzatán a palinás felírással: „A köznevelődésnek”. Az ódon falak között élt és dolgozott Móra Ferenc. A múzeum igazgatója volt, amely most az ő nevét viseli. A vén folyó partján elterülő épületben kapott helyet — jól tudjuk — a Somogyi Könyvtár is.

A múzeumnak és a könyvtárnak igen jelentős a szerepe és hivalkodás nélkül büszkélhetnek rá: — a kultúra kiapadhatatlan forrása. A haza is gondol a múzeumra és a könyvtárra. Számottevő pénzt biztosított azért, hogy az épülethez két oldalszárnyat építhessenek. Mindez azért történt, hogy a múzeum és a könyvtár szép s nemes feladatát jobban végezhesse. Bizonyos, ha Móra Ferenc élne, kedves, derűs, szívhez szóló szóval valahogy így mondaná: amire gondoltam, vágytam, így most teljesedik.

De térjünk át a múzeumi, könyvtári építkezésre, amelyet 1953 késő ősze óta folytatnak és még a mai napig sem fejezték be. Az oldalszárnyak építésével kapcsolatban nem egy jegyzőkönyvet vettek már fel és több megbeszélést folytattak. 1954. augusztus 19-én is — a jegyzőkönyv szerint — arról volt szó, hogy az építkezés belső munkáit december 1-ig (ez volt akkor a végső határidő) befejezzék. Ez nem történt meg és az újonnan épített két oldalszárny külső és belső részén egyaránt jócskán a tennivaló. A munkát a Szegedi 65/1. Építőipari Vállalat, illetve most már új nevén, a Csongrád megyei Építőipari Vállalat végzi. (Persze egyes munkákat különböző alvállalatok intéznek).

Anélkül, hogy részleteznék az építkezés befejezése késésének okait, megállapíthatjuk, amit eddig végeztek, bizony abban is sok a hiba. Itt kell mindjárt hozzátenni, hogy a szükséges anyag rendelkezésre áll a jó munkához. De a jó munka elmaradt.

Az épület emeleti részén áll a könyvtár. Az építkezés miatt igen körülményes és nehéz a könyvtár munkája. A régi épületben lévő nagy olvasóteremnél is átalakítások folynak. Őt munkaszobát is létesítenek. Az új jobboldali szárnyban lesz a szép nagy olvasószoba.

Az új olvasószobánál azonban hibák találhatók. A nagy ablakok alatti falrész a cement-padozatlalig — amelyre majd parketta kerül — olyan alacsony, hogy nem lehet elhelyezni a fűtő radiátorokat. Így hát nem is egy ablakot feljebb kell „emelni”. Ez nem kis dolog, hiszen az ablakok fölött vasbeton homlok van.

A megépült oldalszárnyakra — ez is nagy hiba volt — jóideig nem tettek tetőt. Pedig ott volt az építkezésnél a pala. De aztán elszállították. Az új oldalszárny emeleti része így beázott, a mennyezetről csúng-lóg a vakolat. A mennyezetet újra kell vakolni és fizetni is kell érte. Anyag, pénz, emberi munka megy veszendőbe.

Nincs olvasóterem most a Somogyi Könyvtárban. (A régi olvasótermet munkaszobákká alakították, az új olvasóterem meg nincs kész). Rossz dolog ez. Amíg volt olvasóterem, naponta majd kétszázszor fordultak meg benne. Most hiába jönnek. A könyvtár dolgozóinak

munkakörülménye, az építkezés késése miatt — nem jó de nem lehet tökéletes a könyvtár általános munkája sem.

Hogy, hogyan — bár a könyvtár dolgozói részéről volt figyelemzés — a régi olvasóteremnél a falak felhúzását úgy végezték: befalazták több könyvvállányt. Az építők azt mondták, később is ki lehet hozni a könyvvállányt, kifer az az ajtó. Alj már az ajtó, állnak a falak — a könyvvállány azonban nem fér ki.

Az alagsor is a múzeumé. Néhány szobáját itt az új oldalszárnynak szípen befestették. De mit csináltak?

Tudniuk kellett volna — hiszen a tervezés is világosan megmutatta —, hogy az oldalszárnyak szobáin át a központi fűtés csöveit is el kell helyezni aztán villany nélkül sem lehet lenni. Micsoda pazarlás, micsoda lélekletlen munka: a szépen befestett szobákban újra feltörték a falat s kivették a villanyvezeték helyét is. — A festést újra lehet végezni. A villanykábel csatlakozások megépítése is hátra van még.

A szép nagy terem, ahol a felfűtött kiállítás volt, szomorúan nézi az ember. A terem mennyezeteinek jobb sarka — az építkezés során — valahogy beázott jó darabon. A szép kézi festés sehol. Nem

kevés pénzbe kerül a helyreállítás. S a kár bizonyára gonddal elkerülhető lett volna.

A múzeum értékes dolgai összezsúfoltak. Kiállítás sem tudnak rendezni az építkezés elhúzódsága miatt. Talán a kupola-csarnokban sikerül megrendezni majd a József Attila kiállítást.

Fáj a szíve Lódi Ferencnek, a Somogyi Könyvtár igazgatójának, Bálint Alajosnak a Móra Ferenc múzeum igazgatójának és munkatársainak is, amiért nem tudnak rendezkedni. Tudják, az építkezés nem kis dolog, kihatással van mindenképp a múzeum, könyvtár munkájára. Ez így igaz. De való az is, ideje lenne már befejezni az építkezést. Miért ne kerüljön megfelelő helyére például az a múlt századbéli szalmázó henger, amelyből egy van az országban! S a többi érték.

Az építkezés körül bajok mutatkoznak. Valaki, valakik feladatok ezért. Legyen az illetékesek dolga alaposan körüljárni a múzeumi építkezésnél s felelősségre vonni mindazokat, akik azt megérdemlik. De legyen rendben végre, húzavona nélkül a két oldalszárny, hogy a múzeum és a könyvtár jól teljesíthesse feladatát.

(morvay)

Hétfőn lesz a Juhász Gyula kultúrház
névadó ünnepsége

A Közkalkalmazottak Szakszervezetének Kultúrothozna végre nevet kap. Szeged nagy költőjéről, Juhász Gyuláról nevezik majd el. A névadó ünnepség — melyet a Közkalkalmazottak Szakszervezete Területi Bizottsága és a kultúrothozon vezetősége rendez — január 10-én, hétfőn este fél 8 órai kezdettel lesz a kultúrothozon nagytermében (Vörösmarty utca 5. szám alatt). Az ünnepséget Béres József, a szakszervezet területi bizottságának elnöke nyitja meg. Vajda László főiskolai tanár tart előadást. Az utá-

na következő műsorban Juhász Gyula költeményiből, barátja és munkatársa Király (König) Péter zenei műveiből adnak. Szerepelnek: Lászlóffy Kata, Pesti Ella, Miklósy György és Megyesi Pál, a Szegedi Állami Nemzeti Színház tagjai, Bárány Pálné és a Közkalkalmazottak Szakszervezete kultúrothozonának szimfonikus zenekara Markó Leó vezényletével. A zeneműveket Király József egyetemi adjunktus ismerteti. Belépőjegy a névadó ünnepségre 5 forintos árban kapható a helyszínen.

Elutazott Moszkvából a Jugoszláv
kereskedelmi kormányküldöttség

Moszkva (TASZSZ). Január 7-én repülőgéppel elutazott Moszkvából a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság kereskedelmi kormányküldöttsége, élén Mijalko Todorovicsal, a szövetségi végrehajtótanács tagjával. A jugoszláv kereskedelmi kormányküldöttség búcsúztatására a vukovoi repülőtéren megjelent: Sz. A. Boriszov, a Szovjetunió külkereskedelmi miniszterének első helyettese, V. A. Zorin, a Szovjetunió külügyminiszterének helyettese, N. I. Cseklín, a külkeresked-

mi minisztérium nyugati országokkal foglalkozó kereskedelmi igazgatóságának vezetője, I. Sz. Andrijenko, a külkereskedelmi minisztérium protokollosztályának vezetője, A. N. Kapusztin, a külügyminisztérium protokollosztályának helyettes vezetője. A küldöttséget kikísérték még D. Vidicesel, a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagyköveteivel az élen a moszkvai jugoszláv nagykövetség munkatársai.

Kitüntetések

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa kiváló munkájuk elismeréséül a „Munka Érdemrend” kitüntetést adományozta:

Jóboru Magda oktatásügyi miniszterhelyettesnek, Orbán Lászlónak, az OM. marxizmus-leninizmus oktatási főosztálya vezetőjének, Hodási Edének, a szentgotthárdi általános gimnázium igazgatójának, Parragh Viktor kohóüzemvezetőnek.

Rajtuk kívül még több dolgozót a „Szocialista Munkáért Érdemrend”-mel, a „Munka Érdemrend”-mel tüntettek ki.

A kitüntítéseket Dobi István, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke szombaton délelőtt az Elnöki Tanács fogadótermében nyújtotta át. A kitüntetések átadásakor jelen volt Erdély-Gruz Tibor oktatásügyi miniszter, Darabos Iván, az Elnöki Tanács titkára.

Egyszerű történet

kapu elé, s maga is lekuporgott elébe. Elővette zsebéből a száraz zsíroskenyeret és vigasztalásul unokája kis kezébe nyomta.

— Egyél kincsem, egyél — biztatta a lassan megnyugvó kislányt. — Mi baj, mi történt? — kérdezte az utcára kilépő Ecsediné, a reszkető asszonytól. Kopaszné elmesélte, mi történt.

Ecsediné látkába hívta a megremült kislányt és nagymamáját. A sötét, egészségtelen szobában, rozzagyon fekvő Ecsedi Géza, némán, szótlanul. A németek és magyar barátait tették tönkre a börtönben. 1938. december 28-án hurcolták el otthonából, mint kommunistát.

A két asszony beszélgetett. — A jövő héten felviszem az unokámat Pestre a lányomhoz. Embertelenek ezek a németek tudják, de ki tudja még mi vár ránk, a gyerekekre, az unokámra — mondta Kopaszné, s az ölében ülő kislányt szorosan húzta magához.

Ecsedi Géza né mosolygott és magyarázni kezdte:

— Az oroszok felszabadítanak bennünket, ők nem ellenségeink, hanem barátaink. A boldog jövőt hozzák.

— Kommunista! — ugrott fel Kopaszné és elrohant.

A kőbányai bérház óvópincéje csak úgy remegett. A Duna vizét átívelő büszke hidak felbántak. Utcasorok, házak, emberek tüntek el a háború kegyetlen forgatagában.

A pince lakói számolgatták a napokat. „Még két nap és elfogy az utolsó szem babunk is”. „Mi lesz velünk?” Kopaszné Józsefné ölében szorongatta unokáját, s anyai féltő szemmel nézte lányát, aki második gyermekét várta. Reménytelenné tűnt sorsuk, jövőjük.

Egy napsütéses reggelen, nagyot csattant a pince ajtaja. Mosolygós, fiatal szovjet katona jelent meg.

— Jeszt malenkij? — kérdezte. Valaki tudott egy keveset oroszul, és halkan mondta:

— Gyermeket keres.

Kopaszné ereiben megfagyott a vér. Magához szorította unokáját.

Dermedt csend támadt. Nem mozdult senki.

— Jeszt malenkij? — kérdezte még egyszer a katona.

Egyszerre csak valahonnan a leg-

belső sarokból gyermek sírás hallatszott.

A szovjet katona kiáltott valamit, és máris ott termett két barátja kenyerrel. A katona szelte, szelte a kenyeret, minden gyermeknek jutott.

Egymás mellett ült az iskolapadban két idős asszony. A Bolsevik Párt történet egyéni tanulóinak konferenciája volt. Szünetben megszólalt az egyik.

— Megismer Ecsediné? — s meg sem várva meglepődött szomszédja választát — folytatta:

— Kopaszné Józsefné vagyok. Én ijedtem meg negyvenégyben a német autóktól, és maga vigasztalt.

Belejezódott a hírek közlése. Ecsediné lassan felállt, sétálgatott a szobában. Csend volt.

Ecsediné törte meg a csendet.

— A német militarizmust akarják újra feltámasztani. Nem volt nekik elég a pusztítás?! De nem! Kopaszné, meg én, meg a világ millió nagymamája, édesanyja, nem akar háborút, nem akar megijedni soha senki a német autóktól.

Juhász Zsuzsa

A kis szobában félhomály volt. A kályhában ropogva égő szén fénye két sápadt női arcot világított meg. Csendesen ültek, nem beszélgettek. Régóta ismerték egymást, mindent elmondtak, nem volt semmi mondanivalójuk. A szoba csendjét a rádióból halkan szűrődő tánczene zavarta meg, de aztán az is elhallgatott, s kellemes hangon bejelentették, hogy hírek következnek.

— A francia közvélemény elutasítja Nyugat-Németország felfegyverzését...

A hírek első mondatára felütötte ősz fejét a kályhához közelebb ülő nő, özv. Ecsedi Gézané. Sápadt arca piros lett, közé öklöbe szorult.

— Gyilkosok! — mondta hangosan.

Nem is hallott többet a hírekből.

1944. késő, esős őszi délután volt. A németek nyugat felé igyekeztek. Kegyetlenebbek, embertelenebbek voltak, mint valaha. Sietős volt az útjuk, nyomukban jártak a felszabadító szovjet csapatok. A németek menekültek, mint a felforgatott hangyaboly. Menekülni — nem számított gázolunk el, kit ütünk le, csak mi mentjük meg életünket, éljünk — ez vezette őket.

A Mars-terén teherautók szágul-